

МОТИВИ КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 5 НА МФ и БНБ ОТ 4.10.2007 Г. ЗА РЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ, РЕГИСТРИРАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ И ТЪРГОВИЯ С ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА

Обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм. и доп., бр. 100 от 19.11.2013 г., бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 36, ал.1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), съдържаща законовата делегация за издаване на Наредба № 5 от 4.10.2007 г. за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа (Наредба № 5), разпоредбите на посочения подзаконов нормативен акт намират приложение и по отношение на регистрацията на сделките с ДЦК, сключени на регулиран пазар и многостранна система за търговия (МСТ). Извън обхвата на наредбата остава единствено търговията с ДЦК на регулиран пазар и МСТ, която се регламентира от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и актовете по прилагането му. Предложените изменения в чл. 1 на Наредба № 5 произтичат от необходимостта от поясняване на предметния обхват на наредбата, така както е въведен чрез законовата делегация в ЗДД. По този начин в предмета на наредбата се посочва, че същата се прилага и относно регистрацията на сделки с ДЦК, сключени на регулиран пазар и МСТ.

Отмяната на т. 8 от чл. 3, ал. 1 и чл. 7 е във връзка с приети изменения в Наредба № 3 на Българска Народна Банка от 16 юли 2009 г. за условията и реда за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти, в сила от 06 септември 2016 г. Промяната се изразява в заличаване на действащия до момента „Резервен обезпечителен фонд“ и създаването на „гаранционен механизъм на системи, обработващи платежни операции“, в чийто обхват не са включени държавните ценни книжа.

Промените в чл. 4, ал. 1, т. 1 относно изискванията към лицата, които могат да бъдат участници в електронната система за регистриране и обслужване на търговията с ДЦК (ЕСРОТ), целят прецизиране на сегашната редакция на текста. Съгласно разпоредбата на чл. 69, параграф 2 във връзка с чл. 17, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012, се налага в обхвата на визираната норма да бъдат включени и централните депозитари. С влизане в сила на разпоредбите на европейския акт, всички централни депозитари ще минат през процедура за лицензиране. С оглед на това, спрямо тях също следва да се прилага изискването за лиценз като предпоставка за участие в ЕСРОТ заедно с банките и инвестиционните посредници. Направеното предложение е в съответствие с чл. 69, пар.4 от Регламент 909/2014 и цели да създаде допълнителна яснота относно приложимите изисквания в рамките на конкретната административна процедура, както и правна сигурност спрямо съответните обществени отношения, в следните насоки:

- гарантиране на правото на лицата по чл.3, ал.1, т. 5 от Наредба № 5, които съгласно законодателството на съответната държава членка извършват дейност като ЦДЦК, да кандидатстват за членове на ЕСРОТ до изтичане на съответните срокове за лицензиране съгласно Регламент 909/2014.
- избягване на възможност за противоречиво тълкуване на чл 4, ал.1, т.1 във

връзка с чл.3, ал.1, т.5 от Наредба № 5 ограничаване на кръга от лица, които могат да извършват дейност като членове на ЕСПОТ.

Не на последно място, съгласно чл. 69, пар.4 от Регламент 909/2014, до вземането на решение съгласно настоящия регламент за лицензирането или признаването на ЦДЦК и на техните дейности, включително на връзките между ЦДЦК, продължават да се прилагат съответните национални правила за лицензиране и признаване на ЦДЦК.

В този смисъл е въвеждането и на нова алинея 7 в чл. 5, с която се регламентира срока за отговор на кандидат за участие в ЕСПОТ, след направена оценка за съответствие с Принципите за инфраструктурите на финансовите пазари на СРМІ и IOSCO.

На следващо място, в предложениия проект е обособен нов раздел I „Общи положения“ в глава трета, с членове 16 и 16а. Промяната се налага с оглед систематизиране на уредбата в глава трета. Създава се чл.16б, който урежда сделките с ДЦК, сключени чрез електронна платформа за търговия. Предвид обстоятелството, че търговията на ДЦК на електронни платформи за търговия се явява също вторичен пазар на ДЦК, то спрямо нея следва да намират приложение всички разпоредби, залегнали в глава трета от Наредбата „Придобиване на ДЦК на вторичния пазар“, като е въведено ограничение по отношение на вида на сделките, които могат да се сключват на електронната платформа. Разпоредбата на чл. 16б относно вида на сделките, които могат да се извършват на електронна платформа за търговия, изрично допуска само покупко-продажбата на ДЦК като търговията се осъществява съгласно правила за търговия, приключване и мониторинг на сделките с ДЦК, одобрени от министъра на финансите и управителя на БНБ. Въвеждането на тези текстове в Наредбата, дават възможност за стартиране на търговията с ДЦК на системата E-Bond, представляваща електронна функционалност за търговия на ценни книжа към платформата Bloomberg Professional.

В § 1 от допълнителната разпоредба в т. 11 се въвежда легална дефиниция на понятието „платформа за търговия“, тъй като търговията с ДЦК на регулиран пазар и МСТ се регламентират от ЗПФИ, тук се налага въвеждането на тази категория „платформа за търговия“.

В § 8 от Заключителните разпоредби във връзка чл. 4, ал.1, т.1 се посочва, че изискването за притежаване на лиценз по чл. 4, ал. 1, т. 1 по отношение на лицата по чл. 3, ал. 1, т. 5 се прилага след изтичане на сроковете за издаване на лиценз съгласно чл. 69, параграф 2 във връзка с чл. 17, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламента и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012.

В § 9 и §10 от Заключителните разпоредби са заложили текстове, които дават право на министъра на финансите и управителя на БНБ да одобрят правила относно допускането до търговия и приключването на сделките с ДЦК, сключени на регулиран пазар и многостранна система за търговия, както и правилата по чл.16б за търговия на на ДЦК на електронна платформа. Въвеждането на тези текстове, ще допринесе до стартиране на търговията на ДЦК на организирани места за търговия, както и на системата E-Bond.

Предложеният проект на акт няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет

Прилагането на новата уредба няма да доведе до увеличаването на разходите за участие на пазарните участници в системите.

Реализацията на проекта ще насърчи развитието на вътрешния пазар на държавни дългови инструменти и допълнително ще стимулира привличането на чуждестранни инвеститори в местни ДЦК.

Проектът е и задължителна предпоставка за посрещане на повишените европейски изисквания за прозрачност при търговията с финансови инструменти. В допълнение, чрез реализацията на този проект ще се постигне и по-висока степен на хармонизация в сферата на пост-трейдинг инфраструктурата.

С предложени проект на наредба не се въвеждат норми на европейското право.